

ПАРТИЙЖИ АМЫДЫРАЛ

Чеднишкиннерни улам быжыглаар

(Партия организациязынын отчёт-сонгулдалыг хуралындан)

Эрөн районун Нарында «Коммунистиче орук» колхозта партия эге организациязынын отчёт-сонгулдалыг хуралы партия организациязынын отчёттүг үедө чорудуп келген ажалынын талаам-биле эге организация секретары эш Бадарчынын илеткелди чугаашкан.

Отчёттүг үениң иштинде партия организациянын колхозтуу организас, ажалынын быжыглаар дээр база СЭКП ТК-нын январь болгаш июль Пленумнарынның шийтирлерин амыдыралга чеднишкиннер ботандырар дээр колхозчулар ортузунга партиялык-политиктиг болгаш организастыг ажалдарын эзөн экижиткенин илеткелчи болгаш сапат берген коммунисттер демдегелен.

Эрткен чылын болган отчёт-сонгулдалыг хуралдан бээр партия организациязынын хаагым хуралдары 14 удаа, ажал хуралдары 3 удаа болган. Партия эге организациязынын бюрозунун хуралдарын 16 катан кылган. Ол хуралдарга колхозчулар мад, тууду, хову ажалдарына партиялык удурулганын айтыртыларын, партиялык-политиктиг ажалдың шийтирлерин күүсөлдөткөн болгаш өске-даа чугула айтыртыларын дугайын чугаашкан тургулаан. Хуралдарга хулаан аш турган шийтирлерин күүсөлдөткөн болгаш өске-даа чугула айтыртыларын дугайын чугаашкан тургулаан. Хуралдарга хулаан аш турган шийтирлерин күүсөлдөткөн болгаш өске-даа чугула айтыртыларын дугайын чугаашкан тургулаан.

Колхозта 2 партбөлүктөр ажалдан турар. Ортуңу колхозчу ажал-ийчилерин ортуңуа организациячы болгаш кичи-ийчи роль беден. Олар бригадалар, фермалар болгаш тус-түс колхозчулар арамында социалисттик чарыкты кабарташкан. Маг ажалында партбөлүктүн организастыгы эш Адыла эки ажалдан келген.

Ажал-агыкы согулгаларын чеднишкиннер шийтирлеринче партия эге орга-

низациянын 18 кижжи составтыг агитколлективни улуг ролюдүг болган.

Партия организациянын агитколлективтин ай санында ажал планын бадылап, эге организация секретары агитаторларнын чорудар беседаларынын темаларын, анда херекдээр литератураларын сүмөлөп берип турган. Агитаторларнын чыгуула хуралдарын 12 удаа эрттерген. Пропандистер болгаш агитаторлар чонун ортузунга 13 лекция номчулгаларын организастаан. Солун номчулгаларын болгаш беседалар үргүлчү чоруп келген. Партия организация агитас-массалыг ажалды колхозтун ажал-агыкы согулгаларына холбаштырып, оң идеяни денселин бедиткен.

Агитколлективтөөсү агитацияны экижиткен. Хапа солун, агитхуудустар, хүндүлг болгаш көргүзүп сабырлап доктамак үнү турган. Комсомол организацияны ажалыктарын бот-тынгыр уран-чүлү болгаш организастап, бо чылын хову бригадаларына болгаш малчынарга 8 катан концерттерин көргүскөн. Ол ишканалар колхозчуларга кино көргүзүлгөсүн доктамак организастаан.

Партия организациязынын эки ажалынын дугайы колхозтун ажал-агыкында чеднишкиннер херечилер турар. Колхоз бо чылым хову ажалдарын организастыг болгаш бедик агротехниктиг денселе чоруткан, районун колхозтарынын социалисттик чарыкынын бири черин алган. Тараа култураларынын гектар бүрүздөн 10—12 центнер дүжүттү ажалдан алган.

Колхозчу туудулар бо чылын тусуа чогуру чурттаганын 36 бажынарнын кол туудун дооскан, 8 бажынын ажалыга кирген. Ол ишканалар мага 2, шээр мага 4 чылым кажаларын тууду планын күүсеткен. Кыштагарга малчынар чурттаар 6 бажынарны тууду дооскан. Оң

ынай 50 тонна тараа кирер складты, хлөө быжырар черин болгаш электростанциянык туудун доосуп, ажалыга кирген.

Колхоз күрүгеге көдөө ажал-агыкы продуктуларын дужаарынын планын даалгаларын чеднишкинниг күүсеткен. Июль 1-де күрүгеге дужаар дүк планын 110 хуу, элтинин —100, саржалын —101 хуу күүсеткен.

Партия организациянын колхоз бдуртугенинин тус-түс участоктарына коммунисттерин күжү таарыштыр хулаан тургулаан. Оларнын авангарды роль беден. Боттарынын ошашкан ажалдарынын мастарыны болуп турар мурнакчы коммунисттер хей. Коммунист малчын эш Сагаачы ам дөрт чыл иштинде хей кадарып келген. Ол, бо чылын төрөөн 290 хойдан 296 хураганын камгалап алган.

Инды-даа база отчёт-сонгулдалыг хурал партия организациязынын ажалынын чүгө чеднишкиннери демдегелеринге кылгааратышкан. Эге организациянын ажал-чорудуламында ам-даа улуг четпестер бар дөрлөн коммунисттер чөштүг шүгүмчүлөп турганнар.

Партия эге организациянын бюрозун, оң секретары эш Бадарчы агитаторларын тус-түс участоктарда канчаар ажалдан турарын четпестер контролдоп, оларнын ажалында практиктиг дуалаамчыны четпестер көргүзүп келген. Оң түнеленде кичи-ийчи ажалы ам-даа хей-хей колхозчулар ортузунга четпестер чорутунган. Ызыгыга бо чылын 84 колхозчулар културун минимуну күүсеткен, а 33 кижжи колхоз бдуртугенине шүттү киришкен. Колхозчуларга арагалар чорукка хандыр, күш-ажалдын сагылга-чуртуну үзөр фактылар хей турган.

Отчёт-сонгулдалыг хурал эге организациянын ажалында илгерин четпестерин ууткаарычче угданган шийтирлерин хулаан алган.

Партия чырыдышыкынын системазында чаа өөрөдилге чылынын баштайгы кичээлдери

ТЭЭП. (Телефон-биле). Партия чырыдышыкынын системазында чаа өөрөдилге чылын Бай-Тайга районун партия организациялары бо чылын эзөн организастыг ажалдар. Чаа өөрөдилге чылы өгөдөө мурунда баштайгы кичээлдерин организастыг ажалдар дугайында айтыртыларын эзөн хей партия организацияларына коммунисттер ажал хуралдарына тодарай чугаашкан.

Партия организацияларынын чанында болгаш партия эге кичээлдерин организастыг ажалдар талаам-биле партия организацияларына практиктиг дузаны көргүзөр дээр СЭКП райком бодунуң төлөөлөр колхозторго баш бурунгаар чоруткан, а райкомуну төлөөлөр баштайгы кичээлдерге олуруп, бар четпестерин илгеридер талаам-биле колхозторнын партия организацияларына дуаламашканнар.

Районун бүгү колхозтарына, албан организация, бдуртуг болгаш өөрөдилге черлеринге кичээлдер чогуур үезинде эгелен. Ызыгыга, СЭКП төгүзүн өөрениричтин талаам-биле Сталин аттыг, Молотов аттыг, «Тиледеге», «Мурнакчы», «Дөң-Терек» колхозтарда болгаш партия баштайгы кичээлдерин организастыг эрткелен. Үстүдө колхозтарын партия эге организацияларынын секретарылар эштер Делег-оол, Очур-оол, Сүгө-Мадыр, Шымыр, Чымба олар партия чырыдышыкынын системазында чаа өөрөдилге чылын организастыг, бедик денселеге эгелерин хандырган, ишкарга болгаш партия бүгү

дынакчылар баштайгы кичээлдерге бурун олурушканнар. СЭКП райкомунун чанында партиянын көзөкчү шкюлазы база ажалдан эгелен. Көзөкчү шкюлазын бүгү 14 дынакчылар бири кичээлге бурун чыгашканнар. Бот-өөрөдилгелг коммунисттерин болгаш чамдык пропагандистерин күзөлдөп бурун районун чамдык колхозтарын консультация пункттары организастаан. Чижөө, «Дөң-Терек» (консультант эш Очур), «Тиледеге» (консультант эш Сүгө-Мадыр), Молотов аттыг (консультант эш Адылбай) колхозтарда консультация пункттары чаа өөрөдилге чылы-биле кадм ажалдан эгелен.

Чаа өөрөдилге чылынын баштайгы хүнелеринде чамдык четпестерин турганым демдегелери чугула. Бижикти биле бижилерин өөрөдилерин болгаш район төгүзүн организастаан, бижикти биче билер 12 коммунист арга өөренип учурап турган. Индыг турбуге, кичээл болуру хүнде бижик болгаш партия бажынын коммунист эш Адыл-кыс боду кичээлге келбелен. Партия организацияларынын согулаамы болза, политиколдарынын болгаш болгаш партия эге кичээлдерин хүнелеринде илгеридер, чогуур үе-пашада чылаар болгаш кичээлдерин шымырын бедилер дээр тодарай кемчегерин алмыр болуу.

КЫЗЫЛ РАЙОНУ. «Баян-Хем» колхозтун партия эге организациязынын чаны-

да политиколарын ажалы чаа өөрөдилге чылында белеткелди эгелен. Дынакчылар баштайгы кичээлге СЭКП ТК-нын июль Пленумунун материалдарын өөренип эрткелен. Неделинн итинде хүнелерин полит-өөрөдилгенин хуви кылдыр доктаашкан.

СЭКП төгүзүн өөрениричтин болгаш Кызыл районун Сесеринг чеди чыл шкюлазында организастаан. Ол болгаш шкюлазын бажылары өөренип эгелен, баштайгы кичээлге СЭКП ТК-нын июль Пленумунун материалдарын өөренип турган.

САМАГАЛДАП. Партиянын политиколдарынын болгаш болгаш партия эге кичээлдерин пропагандистерин семинары СЭКП-нин Тек-Хем райкому организастап эрттерген. Ук семинарга 18 пропагандистер болгаш штаттан дашкаар лекторлар олурушкан.

«СЭКП ТК-нын июль Пленумунун доктаамы-совет улустун коммунизм дээр демоселинн дайынчы программазы», «Уластур аразынын байдалы болгаш СССР-нин дамыкы политиколы», «СЭКП-нин улустарынын найбаралыны дугайы» болгаш өске-даа темаларга лекцияларын семинарынын киржикчилеринге номчан.

Пропандистерин семинарын база чыгуула хуралдарын организастап эрттерер чорук партия чырыдышыкынын идея-теоретиктиг болгаш организастыг денселин бедилеринге улуг учур-дузалыг.

Агитатор болгаш организатор

Эрөн районун «Коммунистиче орук» колхозта партия организациязынын агитатору эш С. Банчык бодунуң дуалаамчы илденкейи күүседип турар. Колхозтун тургустунган чылынан бээр ол агитатор болуп ажалдан келген болгаш бо аразында колхозчу чонун ортузунга тайлабыр-массалыг ажалдарын үргүлчү чорудуп келген.

Партия организациязын болза, колхоз бдуртугенин оң харысаалгалыг чугула участоктарына оң агитатор кылдыр томулал келген, ишкарга эш С. Банчык партия организациязынын ол даалгаларын болгаш иделгени бо үениң иштинде асеткилди күүседип шыдаан.

Агитатор эш Банчык колхозчулар ортузунга беседаларын, номчулгаларын чорудура колхоз бдуртугенин согулгаларын чеднишкиннер шийтирлеринге бедик холбаштырып турар. Партия организация эш Банчыкты 1952 чылда туудулар ортузунга масса-политиктиг

ажалды кылдыр-биле томуйлаан, а оң соонда колхозтун баштаар чери партия организациязын-биле сүмөлөшөп, тууду ажалын удурутуру эш Банчыкка дааскан.

Партия организациязынын даалгалын бурун эш С. Банчык туудулар ортузунга политиколарын ажалдарын хүн-бурду калбарышкан, агитация-массалыг ажалды тууду планын долдуру күүсөдиринче бүрүн угландырган болгаш туудулар ортузунга организастыг ажалдарын кызымаккай чорудуп келген. Туудулар ортузунга күш-ажалдын сагылга-чурму улаваанга экижөөн, туудуларын политиктиг болгаш күш-ажалчы идеяны улам-ла беден. Колхоз 1952—1953 чылдарга тууду ажалдарын планынын чеднишкинниг күүсөдип, СЭКП Тыва обкомунуң болгаш облукүскөмүнн ишчилер Кызыл туугун чаалап алган.

Агитатор эш С. Банчык 1954 чылдан бээр хову ажалынын бригадаларында политиколарын ажалдарын чорудуп турар.

Оң агитатор болуп ажалдан турары хову бригадалы бо чылын малга сизген белеткээр планын чогуур үезинде 125 хуу, силос белеткээр 110 хуу күүсеткен. Ук бригадалык келжигерин тараыла планын бо чылын чогуур хууламында күүсеткен, чылы ажалынын эки чоруткан түнеленде гектар бүрүздүн ортума-биле 8—10 центнер дүжүттү алганнар. Оң инай 15 гектар шөөдере кукурузаны тарааш оортан чаагай дүжүттү өстүрөн болгаш силос белеткээрлер.

Агитатор эш С. Банчык СЭКП ТК-нын январь болгаш июль Пленумнарынның доктаамы бирги өзөгөдө болуу кадары таныжып өөренип алган, колхозтун бүгү таравжыларына тайлыбырап таныштырып турар. Совет Энцилидинн Коммунисттиг партиязынын ам болуру XX съездинде чеднишкинниг учуражыр дээр тараажыларынын социалисттик чарыкын эш Банчык эки организастаан.

К. НУРЗАТ.

Коммунист бодунуң мурнакчы чоруун көргүзүп турар

Чөөн-Хемчик районун Ленин аттыг көдөө ажал-агыкы артелиниң хойжуу коммунист эш Х. Сангак иштинин малчыны баш санын өстүрер, оң продуктулуун бедилер дээр бүгү күжү салып турар. Эш Сангак 1952 чылдан бээр дөрт чыл дүжүлдү 225 хойну 2500 баш чедир

өстүргөн. 1952 чылда төрөөн 225 хойдан 236 хураган, 1954 чылда 298 хойдан 292 хураган алган. Колхоз баштаар чери эш Сангакты 1955 чылда Бүгү-эвилденн көдөө ажал-агыкы делгелгенин бээр мурнакчы малчынарын кандидатуралына бадылаан,

оңу инаар чоруткан. Хойжу Совет Энцилидин мурнакчы колхозтарынын, сохоттарынын мурнакчыларын дүжүлдүгүн көрүп, хей-хей чүлдери билди алган. Ол байлак дүжүлдүгүлери малчын болуун ажалында ажалдан турар.

С. ЧИГИТ.

Чер болгандан

Чаа-Хөл районун колхозтары мал кыштагладышыкына чеднишкинниг белеткелди турар. «Тиледеге» көдөө ажал-агыкы артели сизген белеткелдини планын 109 хуу, силос салырынын планын база ажал күүсеткен. Сталин аттыг колхоз мал чернери белеткээр планын күүсөдип алган, ам саванын белгип, сарааттан турар.

Шагаан-Арыг МТС-тин эш Чепрасовка удурурган трактор бригадалы Ленин аттыг болгаш Сталин аттыг көдөө ажал-агыкы артелидерин тараа ховуларында саванынын белгип, сарааттан турар.

Колхозчу малчынар болгаш колхозтарын тууду бригадалары чаа кажааларын тууду болгаш эрги кажааларын септелгенин дүредилер дээр Октябрьин социалисттиг Улуг революциянын 38 чыл оюнга ажал болгаш социалисттиг чарыш-биле ажалдан турараар.

Каа-Хем районун «Ызыл тук» көдөө ажал-агыкы артели иштинин малын бо чылын 11 муң центнер сизген белеткээр планын ийи катан хойну, 450 тонна силос салыр планын база ажал күүсеткен. Колхоз бир саар ишекке 5—6 тонна сизгенин, бир бызага 1—2 тонна силосту белеткел алган.

Районун Малотос аттыг колхозу хавап кажаалын, 1200 баш хойлар кирер 2 кажаалын туудун доосуп ажалында кирген болгаш 80 баш ишектерге бир кажаалын тууду турар.

Улуг-Хем районун «Күш-ажалдын хосту» колхозу малчын чернериндеги болгаш ажалынын байдалын экижиткелер кемчегерин ап турар. Колхоз экижиткелер тургустунган хавап кажаалынын кол туудун дооскан. Хей чыл үнер ажалдар механикостарын, ажалдык орук кылдырган, одалганы бус-биле илдер кылдыр черин кылган. Ам чернеринге бувааларын дерип турар.

Чааан ховурайда иштинин чунар бажынын баш чүлүр черин туудуларын чорудуп турар. Туудуларын хаваалары тургустунган, ам денирлерин болгаш шалааларын салып, чазыныга ажалын чорудуп турар. Чунар бажык чокку хүнелерге ажалыга кирер.

Келер чылдың дүжүдүгө

Кызыл районун «Черби» колхозунун хову бригадалынын бригадир, агроном эш Дамбын удурутканы 10 ажал кижжи составтыг үезин арылгавар болуу Октябрьин социалисттиг Улуг революциянын 38 чыл оюнга чеднишкинниг учуражыр дээр чарыкка илденкейи киришкен.

Ол болуу 90 тонна кымылга, 40 ажал тонна арбай, суза үезинерин эки арылгавар, үезин баксыравазын дээр склад иштинде белеткээр тусуак улуг хааржактарда турган. Үезин уруушкуну болгаш арылгаварын Октябрьин 38 чыл оюну байырдалында чедир бүрүн доосар деп турар. Эштер Мады, Чоолу, Арылгавар үезин арылгавар норманы хүн-бүгүлде 120—130 хуу күүседип турар.

К. ОНГА.

Улуг-Хем районун «Күш-ажалдын хосту» көдөө ажал-агыкы артелине күс-1 чер аңдарыламында ажалдан турар трактористер эштер Д. Билнов биле И. Попов олар илденкейи трактор-биле сентябрь 25-ле чедир 400 гектар черин агротехниктиг чурму бурун 20—25 сантиметр ханы алдырып, нормазын 150—175 хуу күүседип турараар. Ол ишканалар зарыкчы эш Т. Эниктоо кылар, чаар материалдарын чогуур үезинде белеткел ап, тракторларын үзүктөл чок ажалдарын хандырып турар.

Б. ДОРЖУ.

800 тонна картофель үезини

Кызыл районун колхозтары бо чылын картофель ажал алышыкынын эрткен чылымында оң хонук бурунгаар дооскан, ажалдан алган.

Көдөө ажал-агыкы артели 1956 чылда херекдээр картофель үезининин планын 89,4 хуу күүсеткен, ажал 800 тонна үезин картофельди кургактап чымы черлерде кадалаган. Чылаов аттыг колхоз картофель үезинин белеткээринин планын 97,3 хуу, «Х Улуг Хурал» колхоз—95,4 хуу, «Баян-Хем» колхоз—93,5 хуу, «Черби» колхоз 90,2 хуу күүсеткенер.

Колхозтар картофель үезинин чокку үедө четпелен алмыр үргүлчүлөп турар.

Шеф дузаламчызы

Ызылдың көдөө ажал-агыкы техникумуун зоотехника салбырынын 2-ги курсуну өөреникчилер 24 кижжи 20 хонук иштинде Улуг-Хем районун «Күш-ажалдын хосту» көдөө ажал-агыкы артелине шеф дузаламчызы көргүскөнер.

Өөреникчилер мал чери белеткээринге болгаш тараа арылгаварына өвөөш өвөө дузаны чедиргенер. 475 центнер сизгенин пексет сарааткан, 150 тонна кукурузаны сизгелен. Хүнде 10 тонна тараа арылгавар турган, 12 тоннаны арылгавар турганнар. Хүн норманы эштер Н. Боталов, Бомба, Гурянин олар 150—200 хуу күүсөдип турганнар. Өөреникчилер иштин-биле 1200 күш-хүвү ажалданнар.

К. МОНГУШ.

КЫШКА ҮЛЕГЕРЛИГ БЕЛЕТКЕНИР

Мал кыштагладышыкына белеткелди экижитер

Кыштагладышыкына белеткел — мал өстүрерин күрүгө планын күүсөдир дээр, оң продуктулуун бедилер дээр демселеде чугула айтырып болуу. 1954—1955 чылдарын кылымынга Чөөн-Хемчик районун колхозтары багай өвөө белеткелген, оң ажалында иштинин малы менди болгаш күштүг чыл ашкан. Чеднишкиннери быжылган, улам эки ажалдар турбуге 1955—1956 чылдарын кылымынга белеткел районда оңа жокудан турар.

Районун девискээринге бо чылын сизгенин тууду эки болган. Колхозтарын кол ажалдарына дуалаамчы, техника-биле болгаш мергелин кадрлар-биле хандыртылган машина-трактор станцияны база бар. Оң инай чөп ажалдан болза, колхозтарын боттарында ажал машиналары, хол кадырлары дээр өске-даа күштер мурунку чылдардан ыракта өскөн. Мал чери белеткээр планын күүсөдиринге ам чүү чүгө шаштыктааныл?

Иштинин малын чөк белеткээр ол чугула, күрүгөгө учур-дузалыг ажалдын районда шак индыг оңа жокулаамчынын чугула удурутулган четпестер-биле тайлыбырлаар алар. Белеткел багай болгашында сизген келдизин көчүг орай эгелен. Сизгенин малга четчир, оң көк үезинде ажаап ажал негедилер районун «Искра» өвөө колхозтары хандырбаан, белеткелген мал чернерин хей нурууу хоолуун ишкынан, куурамын баксыраан сизгенер болуу.

Хар тайгалардан иштинге кир чөп өгөдөө берген үедө чедир-ле район мал чери белеткээр согулаамы күүсеткен. Октябрь 1-де көдөө бурун алырга сизген планы —90,2 хуу, силос белеткээр 97,7 хуу күүсеткен. Иштинин малын толду, менди чыл ажалында холбашкан ол чугула ажалдык индыг жокулаамчыны районун удурутуу организастыгынын тешидейи турары канча-даа таарышкан.

Сизген белеткелди удуруткан, оң багай организастаанын чамдык колхозтарын дарагалары «бо чылын сизген үезин» деп чамдыкынын ордала-жып турары иш өвөө. «Искра» колхоз мал чери белеткээр планын сентябрынын өгөдөөдө ажал күүсеткен, а оң жожаалы «Ызыл тараачын» (баштаар черинин даргазы эш Ызыл-оол) октябрь 1-ге чедир сизген планын чугула 84 хуу күүсеткен. Ол ишканалар Сталин аттыг колхоз мал чери белеткээрине улуг оройташкы болдурубай, сизгени амгы үедө планында эзөн ажал күүсеткен. Индыг турбуге ол-ла девискээрде «Октябрьин

30 чылы» колхоз (баштаар черинин даргазы эш Самдан) мынчага чедир сизген планын чугула 45 хуу күүсеткенин база «сизген үезининге» шамаар 66, ишканалар Ленин аттыг колхозта байдал оңа база дээрелен.

Мооң-биле кадм белеткелген мал чернеринде хайгырал оңа багай тургустунганмын база айтыр керек. Сарааттарын хей нурууу кажаа чөк, кадарчы база тургустунмаан, оң уламында эзөн хей сизгенини амдыгааштан мал үрөп эгелен. Ол ишканалар комбайннар-биле ажаал-тынган тараа шөөдиринде хамык савап мынчага чедир бөдүмчүлөн. Октябрь 1-ге чедир сарааттарын савап районда иштин-биле чугула 540 хире тонна, ол дээрде чыгыс колхозтуудан-даа өвөөш. Белеткелген мал чернерин кыштаглар-де чоккуламыр, оңу иштинин айларына хуваай тургууун, камныг чарыгдар айтыртынын амгы үедө кайы-даа колхозтар белеткелди турары база четпест.

Малдык кажаа турдаларын четпелен, оңу чылыглар чорук кышка белеткелди кол айтырып болуу. Бо тараам-биле «Искра» колхоз база-ла дээр ажалдан турар. Бирөөнүнде-ле 500 хой кирер үш, 1000 хойга бир—индыг 4 чаа кажаалар немей кылдырган, ол ишканалар сүт-бараан фермаларынын айлы-биле көрдүгенин чаа кажаалар база туттуган, чамдык кажааларын алгыткан. Эрги кажааларын септээр ажал амгы үедө берген-ла доосуп турар.

Кыштагар белеткээр ажал Ленин аттыг колхозта база чүзөр чоруп турар. Индыг-даа болза, районун иштин байдалын алгаш көргө бо ажал-даа жокудан турар, октябрьга чедир чугула 12 муң баш малга 38 кажаалар туттуган, а бар кажааларын септелгенин мынчага чедир эгеленген-даа колхозтар бар. Бо ажалдар «Октябрьин 30 чылы», «Большевик», «Ызыл тараачын» колхозтарда эки багай чорутуун турар.

Мал кыштагладышыкына белеткелди районда шак индыг багай болуп турарынын кол чамдыкынын партиялык удурутулган четпестер херечилер турар. Колхозтарда парторганизациялар бо чугула айтыртынын хуралдарга тургулаанын, политиктиг ажалды ажал-агыкы согулаамчынын коорук чорудуп турар. Шийтирлин күүсөлдөткөн дээр демисекир, ажалдын канчалыкын стилиндин чылаар херек. Амгы кичээлгеини мал кыштагладышыкына белеткелче улуг ажалдарын чугула негетинин турар.

С. МОНГУШ.

Баш удур белеткенген

Чаа-Хөл районун Сталин аттыг көдөө ажал-агыкы артели СЭКП ТК-нын январь Пленумунун шийтирлерин амыдыралы кырынга чеднишкинниг ботандырар дээр эзөн кемчегерин ап чоруткан. Колхозтун иштиндеги 11 муң баш ажал малынын 42 кезек кыштагларында эрги, чаа кажааларын барык шунтузун септөөн. 1700 тонна сизген кезек планын 103 хуу, 1 муң тонна силос белеткээр планын 108 хуу күүсеткен.

Ур чылдарда ажалдан келген дуржугалык малчынар боттарына быжылган малынын кажааларын септешкан, кыштагларынын чанында сизгени белеткел алганнар. Чижөө, хой кадарчы эш Кара-Бачый кыштагында 12 тонна сизгени, Таржаа-Нава—14 тонна, Сарыг Сипри—9 тонна сизгени белеткел алганнар. Иштис-биле 90 тонна сизгени малчынар боттары белеткеленер.

Ол колхозта шээр мал фермаларынын эргелечилери эштер Хайдыл, Шавар-Хордуу олар мал кыштагладышыкынын белеткелди эки чорутканнар.

Совет Эвилелинин Чазак төлөөлөрүнүн Берлинде чеде бергени

БЕРЛИН, октябрь 5. (СЭТА). Герман Демократтык Республикасында алды чык өнүгүп байырлагына киржир-биле СЭКП Төп Комитетинин Президиум кежигүчү болган СЭКП Төп Комитетинин секретары М. А. Сулов (төлөөлөрүнүн башыны) болган ССРЭ-нин Химия улуттук министр С. М. Тихомиров составты Совет Эвилелинин Чазак төлөөлөрү Берлинде чеде берген.

Төлөөлөрүнүн составында ССРЭ-нин ГДР-де Оңаз болган Бүрүн эргелиг Элчиин Г. М. Пушкин база кирип турар.

Герман Демократтык Республикасында, ССРЭ-нин болган уаус демократиялык чурттарынын күрүнө туткыры-биле шикитенгер Берлиндин Шенефельд аэродромунга ГДР-нин Премьер-Министри О. Гротеваль, ГСЧП-нин ТК-зынын Бирги Секретары болган ГДР-нин Премьер-Министриинин Оралакчысы В. Ульбрихт, ГДР-нин Премьер-Министриинин Оралакчысы болган Даштыкы Херектер Министри А. Болц болган өске-даа албан кижилери Совет Эвилелинин Чазак төлөөлөрүн утсаанар.

ССРЭ-нин ГДР-де Оңаз болган Бүрүн эргелиг Элчиин Г. М. Пушкин аэродромга Чазак төлөөлөрүн база утсаан.

Аэродромга уткуп келгенеринин аразында Германияда совет шериглеринин бөлүнүп командалыктын төлөөлөрү, демократтык партияларын болган хей-нияти организацияларын төлөөлөрү, а о алгышкы ССРЭ-нин ГДР-де элчин черинин харымсалгалыг ачылдыкчылары база турган.

Совет Чазактын төлөөлөрүн утууру-биле Рухун Уаус Республикасында Чазак төлөөлөрүн кежигүчүлөрү, а о алгышкы Герман Демократтык Республикада турар элчин болган төлөөлөрүнүн башыны-на база аэродромга келген.

Совет Эвилелинин Чазак төлөөлөрүн Герман Демократтык Республикасында Президентин Вильгельм Шибтиц хүлээп алганы

БЕРЛИН. Герман Демократтык Республикасында Президентин Вильгельм Шибтиц 1955 чылдын октябрь 5-те болуучу турар чери Нилершенхаузенге Герман Демократтык Республикасында тургустунган хүнүндөн бээр алды чык өнүгүп байырагына келген ССРЭ-нин Чазак төлөөлөрүн удуруткучу, СЭКП ТК-нын Президиум кежигүчү болган СЭКП ТК-нын Секретары М. А. Суловту, а о алгышкы төлөөлөрүн кежигүчүлөрү: ССРЭ-нин Химия улуттук Министри С. М.

Уткуп алышыкын үезинде хүнүдү таныыды чыксаган база ССРЭ-нин болган ГДР-нин күрүнө гымилдерин ыраады күүсеткен.

Совет Чазактын төлөөлөрүнүн башыны М. А. Сулов аэродромга дараазында меддегалды кылган:

Эш Премьер-Министр, эштер болган өнүктүр!

Совет Чазактын төлөөлөрүнө күргүскен чыгып найырадын уткуп алышыкын дөш бөдүмүч өөрүп четириникини илеридирини база силеринк найыслаалар—Берлиндин чурттакчыларына болган Герман Демократтык Республикасында бүгү чонунга совет улустан найырадын илг байырын дамчыдарын чөпсөөрөп көрүр.

Бистин төлөөлөрүн Берлинге силерин-биле кады Герман Демократтык Республикасында тургустунганын алды чык өвн демделээри-биле база хостуг, тайбынга ынашымдыг, демократтык Германия тургузарына силеринк улустун четириникинереин демделээри-биле четин келген.

Совет Эвилели биле Герман Демократтык Республикасында аразында найырадыг өңи харымсаа тургустунган болган чылды-на быжыгып турарын бистер сетиз ханышыкын-биле демделеп турар бис. Бо факт бистин чурттарымыстын улам илгити экономикаг болган културтуг хөгжүдөсүнө, а о мышкын бүгү делегейге тайбыкын быжыкларына уаут ужу-дузаныг болур.

Бистин улустарымыстын амыдыралчы өрге-ажыктарынкы негеп турары мышкын бистин чурттарымыстын аразында найырады быжыклар болган моон сонгаар-даа быжыклар бис.

Чыгып хүлээп алышыкын дөш чүретиң ханымындан база катап четирдиң.

Тихомировту болган ССРЭ-нин Герман Демократтык Республикада Оңаз болган Бүрүн эргелиг Элчиин Г. М. Пушкин хүлээп алган.

Герман Демократтык Республикасында Премьер-Министри Отто Гротеваль болган ГСЧП-нин ТК-зынын Бирги Секретары болган ГДР-нин Премьер-Министриинин Оралакчысы Вальтер Ульбрихт олар хүлээп алышыкынга олуршканнар.

(СЭТА).

Совет Эвилелинин дузаламчызы-биле Индияга металлургия заводун тударынга белеткел ажылдары

ДЕЛИ. «Хиндустан таймс» солунунун дыңдадып турарын баураар алырга, Совет Эвилелинин дузаламчызы-биле Бхиламге металлургия заводу тудар районда белеткел ажылдары калбарып турар. Чокку үед Индияга келир совет тускай эртемчилерге чуртталга бажынарнын тулушкуну доостур чыгап турар. Тулут районун сүт болган электрэнергия-биле хандырадынын системаын экижер та-

лазы-биле ажылдар чорутууну турар. Бхиламде Дали-Радхалар чедир 60 миль дурттуг орук тудушкуну эгелзөн, ол оруктап заводде демр руданын чедирген турар. өске-даа ажылдар, оларынк штинде Бхиламдин, Урвэлдин болган Татангарын металлургия заводтарын каттыштыр демр орук уунда ажылдар чоруп турар.

(СЭТА).

КНО-нун Кол Ассамблеязынын X сессиясында

НЬО-ПОРК. КНО-нун Кол Ассамблеязынын октябрь 3-те эргени планарыг куралдыга нити политиктиг чугаалакчыга үргүдүлзөн.

Бир-ле дугаарында Эфиопиянын төлөөлөрүн баштыны Нато Аклилу Хабтеводд санал берген. КНО-нун кол хүлээлгелеринин бирозы болза, бүгү улустарынк бот тускайлап эргени челип алырыкче угланган шикчөшкенин деткири болур ужурут деп ол медделзөн. КНО кошкак хөгжүдөлгү чурттарга экономикаг болган техниктиг дузаламчыны күртүр дугайында улуг сагыш салышыкын илеретсин деп чугаалап төлөөлөргө ол каттыккан.

Уставты өде көр талазы-биле конференция чымдырарын Эфиопиянын төлөөлөрү деткип чугаалаан.

Оң соонда швед төлөөлөрүн баштыны Унденге өс берген. Улустар аразынын дүшкүртүгү чоруктарын кошпаларына илг берген болушкунарын санааш, Унден болза, дөрт күрүнелеринг чазактар баштыдарынын Женева чөвүлзүл хуралы-биле база атомнуг энергияны табын сорулгаларга ажыглаар талазы-биле конференция-биле чөргөлештир, Порккала-Уддун базанын Финляндияга дедир эгин бээр дугайында совет-финлянд дугуружуганы база алаан. Швециянын төлөөлөрүн болганмын, хуусаа доострунук ырак мурунда болуучу арендаар эргелерин ойталаан Совет Эвилелинин чазактын чаагай күзөлдүг актымынын түнелдине бистин козаштыкын дөшкөсүргө даштыкы шериг базамы турба болган дугайы швед нациянын өөрүшкүтү маанай илереди аргалыг мен деп ол чугаалаан.

КНО-нун Уставын өде көр талазы-биле конференция чымдырарын хуусаа айтырымга Унден удуураалын саналаан. Уставты өде көр талазы-биле конференция чымдырарын туруп болурунук мурунда кандидат чурттарын хей нурууун болуучу хуралынкы хүлээп алыр дээринге иделгели Унден илергейзөн.

Израильдин төлөөлөрү Эбан болуучу чугааламчы кол нуруулайында Израильдин болган оң чуртун өжөнөшкөсү кылдыр көрүп турар дөш оң буруулайы турар араб чурттарын аразында харымсааларын дугайын чугаалаан. Чөксөктү бүрүп турар бүгү-ле чурттар оңу араб чурттарга сандыктарында далагаларын ол кылдырган, чүге дээр, оң өстөрүн баураар алырга, ол чөксөк Израильге улаар ажылдагынан туруп чалавас.

КНО-нун Уставын өде көр дугайында айтырымга хамаарыштыр Эбан амгы үед Уставты өде көрү ажык бөзүндүн улау хөра чедирип болур деп медделзөн. Иччалажак Уставты өде көрү оңу өстөрүнде чедир ужуруу албан өвс, чүге дээр, эң чогулдун көр болза, «хүб-бай» чүвө Уставтын текстинде өвс, харын оңу шын өвс ажылап турарында кылдыр илеретинер чадавас деп ол чугаалаан.

Маргмдалагы айтырымдарын чүгө тайбың аргалар-биле шиктирлеп таарыштырарын принциптин хүлээп турар бүгү чурттарын КНО-га хүлээп алырын Израильдин төлөөлөрүн деткип чугаалаан.

Сириянын төлөөлөрүн баштыны Шукейри улустар аразынын дүшкүртүгү чоруктарын кошпаларына делегейинк хей-ниятинын санаа-оңалынын кайгамчык улау ужу-дузаныг болганын оңсаал медделзөн. Бүгү чурттарын бөдүн кижилеринк ол «делегейинк оң улау күрүнө чазактын чажыт чөвүлзүл хуралы сентябрь 22-де эгелзөн. Муруну-Чөөн Азияга шериг эвилелинде (СЭАТО-да) каттышкан 8 чурттарын төлөөлөрүнүн чөвүлзүл хуралы Барачиде сентябрь 26-да ажылттыган. Чангыс неделада мындыг шериг чөвүлзүл хуралдары болган өөрөлдөгелери хей өвс деп бе? Барын чүктө милитарист бөлүктөрүн мындыг хей-ниятинын чөксөгөнүшкенин кызматтары дөш демселге шактык болуп турары канчап илде өвс боор!

Д. Эйзенхауэр Н. А. Булганиннин чагазын делегейинк хей-ниятин чүгүлдү дөш көрбүшкан, чөксөгөнүшкенин дүшкүрүн америк планынын четпез ол чагаала шын-биле илеретинген деп медделзөн турар.

Дөрт күрүнелеринг чазактар баштыдарынын Женева чөвүлзүл хуралы улустар аразынын дүшкүртүгү чорун кошпаларына болган чөксөгөнүшкенин дүшкүрүнүн талазы-биле тодаргай дөшкөсүргө өргөжк чүгүлзүл белеткел чүгүлдөрүн тургускаан. Совет Эвилели өске күрүнелерге үдөгөри көргүшүшкан, ол дөш херек кырында демселеш турар.

ХЛЕБ, ТАЙБЫН БОЛГАШ АЖЫЛЧЫ ЧОННАРЫНКАНЧЫС ЭВИ ДЭЭШ

1945 чылдын октябрьнын эгезинде бүгү делегейге улау организация—Профессорлорунин Бүгү-делегей Федерациязы—делегейинк ажыктын аңгызынын чангыс өвнүн, дайынчы болган бузулбас сагыш сеткил каттыштырышыкынынкы төлөөлөрүн болган хүн-бүрүнүн негелдерин боттадырары дөш, нити чөптүг чорук, хосталга дөш, быжык тайбын дөш чангыс аай демселге нити күзөлдүг илереткис болур организация тургустунган. Ол организациянын туруп келгенинк оң чыл болган оң бүгү делегейинк ажык чоннар медделзөн.

Профессорлорунин Бүгү-делегей Федерациязы (ПФФ) 64 чурттарын 80 миллион ажылчыларын, албан-хаакчаларын, хөксөчелерин каттыштырып турар. Федерацияда кирип турар профессорлор болза, ажык чоннарнын байдалын баксырадырык капиталистик монополияларынк чүгүлдөгү улау, ажык чоннарнын экономикаг эргелери дөш күжөшкенин демселга чорудуп турар. Илганга Францияда, Италияда, Барын Германияда болган өске-даа чурттарда массалыг ажык соодамышкын оң дугайын херечилеп турар. Капиталист болган колония чурттарда социал страховени экижер болган калбарып дөш Федерация болза чүгүлдүг демселеш турар. Ол сорулга-биле 69 чурттарын ажык чоннарнын төлөөлөрүнин ужуражышыкын организациян ПФФ-нин күсөкчи бирозуун бо чылдын май 27-де болган сессиям федерацияда кирип турар профессорлорунин ажык чоннарнын профессор эргелери камгазар, оларын социал-экономикаг негелдерин күсөкчи дөш демселди күштедиреринче мобилизастаан.

Тайбын дөш, коллективтин аймык чорук дөш, чөксөгөнүшкенин аар үрүгөш чингедир болган улустар аразынын дүшкүртүгү чорун кошпалары дөш демселге профессорлорунин Бүгү-делегей Федерациязынын рөзө дыга улау. Анаа барымдаа кылдыр федерациянын бо чылын ал чоруктап хөксөгөнүшкенин дугайын беши салгындарга-га четчир. Париж дугуружугаларына болган герман милитаризмин катан төртүтүшкүтүнүгө улау бүгү делегей хүнүн ПФФ-нин инициатива-биле март 10-да өлзөн хей чурттарга чоруткан. Оң соонда аай болган Европа чурттарынк ажык чоннарнын болган профессорлорунинк төлөөлөрүнүн конференциям Лейпцигке болган, анаа 25 чурттардан муң ажык төлөөлөр чыныган, ол конференция Париж дугуружугаларына улау, ажык чоннарнын амыдырал байдалын экижер

Чөксөгөнүшкенин дүшкүрүнүнк айтырым дүрген болган шын шиктирлетинер дээринге иделгели Хури илергейзөн.

Кошкак хөгжүдөлгү чурттарга экономикаг болган техниктиг дузаламчынын КНО чаа байылаарда чөвүлзүл дээринге иделгели Иваннын төлөөлөр илергейзөн.

КНО болза, Соңгу Африканын айтырым тайбың аргалар-биле шиктирлээр ужурут деп диван талаз медделзөн. Марокконун, Тунисдин болган Алжиринк улустары бот шиктирлетинер эргелиг болган ол эргени боттарынын хууда өрге-ажыктарына таарыштыр-даа, тайбын болган улустар аразынын кады ажылдакчыламын өрге-ажыктарына таарыштыр-даа бүрүнү-биле ажыглаар ужураут деп чүвөгө бөзүрп турар бис деп ол чугаалаан.

Хуралдын төнчүзүнде Аргентинанын төлөөлөрүн Плате санал берген. Чөксөгөнүшкенин дүшкүрү талазы-биле КНО-нун комиссиянын адамы комитетинк ажык-чорудулгаларын түнелдине тургустунган байылаарда база дөрт күрүнелеринк даштыкы херектер министрлеринк ам болур чугаалажышкынарына чөксөгөнүшкенин дүшкүрүнүнк айтырымын таарымчалыг шиктирлээринге чедирип болур деп санал турар бис деп ол чугаалаан.

Аргентинанын төлөөлөрү чаа кежигүчүлөрү хүлээп алырынк «чурумун бөдүндүкчүлөр» болган КНО-нун Уставын «экижерин» деткип чугаалаан.

НЬО-ПОРК. Кол Ассамблеянын октябрь 3-те хүлдүкү хуралыга нити политиктиг чугаалажыктыга хамаарыштыр Израильдин болган Сириянын төлөөлөрүн санал берген.

Израильдин төлөөлөрү Эбан болуучу чугааламчы кол нуруулайында Израильдин болган оң чуртун өжөнөшкөсү кылдыр көрүп турар дөш оң буруулайы турар араб чурттарын аразында харымсааларын дугайын чугаалаан. Чөксөктү бүрүп турар бүгү-ле чурттар оңу араб чурттарга сандыктарында далагаларын ол кылдырган, чүге дээр, оң өстөрүн баураар алырга, ол чөксөк Израильге улаар ажылдагынан туруп чалавас.

КНО-нун Уставын өде көр дугайында айтырымга хамаарыштыр Эбан амгы үед Уставты өде көрү ажык бөзүндүн улау хөра чедирип болур деп медделзөн. Иччалажак Уставты өде көрү оңу өстөрүнде чедир ужуруу албан өвс, чүге дээр, эң чогулдун көр болза, «хүб-бай» чүвө Уставтын текстинде өвс, харын оңу шын өвс ажылап турарында кылдыр илеретинер чадавас деп ол чугаалаан.

Маргмдалагы айтырымдарын чүгө тайбың аргалар-биле шиктирлеп таарыштырарын принциптин хүлээп турар бүгү чурттарын КНО-га хүлээп алырын Израильдин төлөөлөрүн деткип чугаалаан.

Сириянын төлөөлөрүн баштыны Шукейри улустар аразынын дүшкүртүгү чоруктарын кошпаларына делегейинк хей-ниятинын санаа-оңалынын кайгамчык улау ужу-дузаныг болганын оңсаал медделзөн. Бүгү чурттарын бөдүн кижилеринк ол «делегейинк оң улау күрүнө чазактын чажыт чөвүлзүл хуралы сентябрь 22-де эгелзөн. Муруну-Чөөн Азияга шериг эвилелинде (СЭАТО-да) каттышкан 8 чурттарын төлөөлөрүнүн чөвүлзүл хуралы Барачиде сентябрь 26-да ажылттыган. Чангыс неделада мындыг шериг чөвүлзүл хуралдары болган өөрөлдөгелери хей өвс деп бе? Барын чүктө милитарист бөлүктөрүн мындыг хей-ниятинын чөксөгөнүшкенин кызматтары дөш демселге шактык болуп турары канчап илде өвс боор!

Д. Эйзенхауэр Н. А. Булганиннин чагазын делегейинк хей-ниятин чүгүлдү дөш көрбүшкан, чөксөгөнүшкенин дүшкүрүн америк планынын четпез ол чагаала шын-биле илеретинген деп медделзөн турар.

Дөрт күрүнелеринг чазактар баштыдарынын Женева чөвүлзүл хуралы улустар аразынын дүшкүртүгү чорун кошпаларына болган чөксөгөнүшкенин дүшкүрүнүн талазы-биле тодаргай дөшкөсүргө өргөжк чүгүлзүл белеткел чүгүлдөрүн тургускаан. Совет Эвилели өске күрүнелерге үдөгөри көргүшүшкан, ол дөш херек кырында демселеш турар.

ХЛЕБ, ТАЙБЫН БОЛГАШ АЖЫЛЧЫ ЧОННАРЫНКАНЧЫС ЭВИ ДЭЭШ

1945 чылдын октябрьнын эгезинде бүгү делегейге улау организация—Профессорлорунин Бүгү-делегей Федерациязы—делегейинк ажыктын аңгызынын чангыс өвнүн, дайынчы болган бузулбас сагыш сеткил каттыштырышыкынынкы төлөөлөрүн болган хүн-бүрүнүн негелдерин боттадырары дөш, нити чөптүг чорук, хосталга дөш, быжык тайбын дөш чангыс аай демселге нити күзөлдүг илереткис болур организация тургустунган. Ол организациянын туруп келгенинк оң чыл болган оң бүгү делегейинк ажык чоннар медделзөн.

Профессорлорунин Бүгү-делегей Федерациязы (ПФФ) 64 чурттарын 80 миллион ажылчыларын, албан-хаакчаларын, хөксөчелерин каттыштырып турар. Федерацияда кирип турар профессорлор болза, ажык чоннарнын байдалын баксырадырык капиталистик монополияларынк чүгүлдөгү улау, ажык чоннарнын экономикаг эргелери дөш күжөшкенин демселга чорудуп турар. Илганга Францияда, Италияда, Барын Германияда болган өске-даа чурттарда массалыг ажык соодамышкын оң дугайын херечилеп турар. Капиталист болган колония чурттарда социал страховени экижер болган калбарып дөш Федерация болза чүгүлдүг демселеш турар. Ол сорулга-биле 69 чурттарын ажык чоннарнын төлөөлөрүнин ужуражышыкын организациян ПФФ-нин күсөкчи бирозуун бо чылдын май 27-де болган сессиям федерацияда кирип турар профессорлорунин ажык чоннарнын профессор эргелери камгазар, оларын социал-экономикаг негелдерин күсөкчи дөш демселди күштедиреринче мобилизастаан.

Тайбын дөш, коллективтин аймык чорук дөш, чөксөгөнүшкенин аар үрүгөш чингедир болган улустар аразынын дүшкүртүгү чорун кошпалары дөш демселге профессорлорунин Бүгү-делегей Федерациязынын рөзө дыга улау. Анаа барымдаа кылдыр федерациянын бо чылын ал чоруктап хөксөгөнүшкенин дугайын беши салгындарга-га четчир. Париж дугуружугаларына болган герман милитаризмин катан төртүтүшкүтүнүгө улау бүгү делегей хүнүн ПФФ-нин инициатива-биле март 10-да өлзөн хей чурттарга чоруткан. Оң соонда аай болган Европа чурттарынк ажык чоннарнын болган профессорлорунинк төлөөлөрүнүн конференциям Лейпцигке болган, анаа 25 чурттардан муң ажык төлөөлөр чыныган, ол конференция Париж дугуружугаларына улау, ажык чоннарнын амыдырал байдалын экижер

«и» деп алааш, оң саздарын улустарын тура-соруун херекке алыр хөңүч чок мындыг кижилер беши херекке албайн барып шыдавас деп чугаалаан.

КНО-нун бүгү талаз-биле принциптер болуучу болган хүлээп алышыкын дугайында КНО-га илгел кириген бүгү чурттарын хүлээп алырын Сириянын төлөөлөрүн деткип чугаалаан.

«Устав тергенин Эки», иччанган чүвөниг ужуру оңу ажылаарында болур деп медделзөн, КНО-нун Уставын өде көрүргө ол удуураанган.

Палестин айтырымга хамаарыштыр Шукейри ол районда тайбынга кыжанышкын үргүдүчү болуп бар чыдар деп медделзөн болган ол айтырымга шиктирлээр-биле Аймык чок чорутуучу Чөвүлзү АБШ-тын, ССРЭ-нин болган Ираннын төлөөлөрүн составты тускай комиссияны тургузарын саналаан.

Ассамблея оң соонда X сессиянын хүн айтырымга хамаарыштыр Кол комитетинк иделгелин чугаалажык көрүргө илчөөн. Бир-ле дугаарында Барын Ириан дугайында чүгүлдү Кол Ассамблеянын X сессиянын хүн айтырымга кирир дугайында айтырым чугаалажык көргөн. Оң чүгүлдү кирир Индонезиянын, Болжанын болган Таиландынк төлөөлөрүн деткэн. Голландиянын болган Австралиянынк төлөөлөрүн удуураанган. Ассамблея 18 бажыламын удуураанган 31 бажыламынкар-биле Барын Ириан дугайында чүгүлдү амгы сессиянын хүн айтырымга кирир деп шиктирлеп хүлээп алган. Индонезиянын, Индиянын, Египеттин, ССРЭ-нин, УССР-нин, БССР-нин, Польшанын, Чехословакиянын, Болжанын, Мексиканын болган өске-даа чурттарынк төлөөлөрүн ол чүгүлдү кирир дөш бажылаан.

Голландиянын, Англиянын, Чаа Зеландиянын, Австралиянын, Бельгиянын болган өске-даа чурттарынк төлөөлөрү улау бажылаан. 10 төлөөлөр, оң иштинде Канаданын, АБШ-тын болган Бразилиянынк төлөөлөрүн далагалзган. Барын Ириан дугайында айтырым Политиктиг комитеттин чугаалажык көрүдөсүнө дамчыдып берген.

Оң соонда «Улустар аразынынк дүшкүртүгү чоруктарын улам мың кошканды болган улустар аразында кады ажылдакчылык хөгжүрү талазы-биле хөксөгөнүшкенин» ССРЭ-нин төлөөлөрүн кириген чүгүлдү сессиянын хүн айтырымга кирир дугайында болган оңу Политиктиг комитеттин чугаалажык көрүдөсүнө дамчыдып бээр дугайында Кол комитетинк сүмешин Ассамблея бир үн-биле чүгүлдү деп көргөн.

Нити политиктиг чугаалажыктыга октябрь 4-түн эргенинде доозуган. Анаа Индиянын төлөөлөрүн баштыны Кришна Менон санал берген.

Экономика болган сая-хөө айтырымдарынк талазы-биле комитет база социал, гуманитар болган культура айтырымдарынк талазы-биле комитет октябрь 3-те ажылдап эгелзөн. Оларынк хуралдарына комитеттинк даргаларынк оралакчыларын болган ителкелчилерин сонгу чаа айтырымдарын көрүгүчү чүрүмүн бажылаан.

(СЭТА).

Флоренцияда найыслалдар мэрлеринк съездизи

ФЛОРЕНЦИЯ. Октябрь 2-нин кежээинде Флоренцияга найыслалдар мэрлеринк съездизи ажылттыган.

Съездизинк ажылдарында делегейинк чурттарынк хей нуруузуноу найыслалдарын 70 хире мэрлери (хоорай чатыргаларынк даргалары) болган муниципалдыг чөвүлзөлөрүнк кежигүчүлөрү киржи турар.

Келинин уаус комитетинин даргазы Пили Чезари мэрлеринк съездизинке телеграмма чоруткан, мында чугаалап турары болза: «Бүгү делегейге тайбын камгалаарыкче, найыслалдар мэрлеринк болган яном-бүрү чурттарынк улустарын аразында найырады болган амык дамылганы челип алырыкче улаанга съездизинк акым чедирининк болур күзөлдүк».

Бо съездизинк чымдырарынк эгелечкин болур Флоренциянынк мери христиан демократ Ла Пира чымганарга байыр чедирип чүвө чугаалап, тайбын болган цивилизация дөш демселге хоорайларын рөзөл медделзөн.

Бүгү хоорайларынк төлөөлөрүн атомнуг бомбанын аймыкында кижитерелгенин камгалаар болган бүгү улустар нити амыдыралдык айтырымдарын, оларынк тайбын иделгели болган чүгүлдү найырадыг, үрө-түндөлдүг чугаалажык көрүлзө, анаа херектиг чөксөктү тывари-биле кады оралдажыр ужурут деп ол чугаалаан.

Бо съездизинк чоругаа болза, сулуусу аразынынк тайбыннык берге болган нарын бажынын тударында дузалажык болур. Бажык тударынк чоругуламынга баштайгы төлөлдүг кылдыган болган чамдык чедиринер челип алынганы. Бирги дуржууда боттанган Женевага оң улау чедиринк челип алынганы» деп Ла Пира оң май чугаалаан.

Московтик кулсөкчүлүк даргазы Яковлев байыр чедирип, Ла Пира Москвада болган бүгү орус улустун култур төөгүзү-биле Флоренциянын харымсалгыштыр турар хообаларын айткан. «Шажымын, културтуг болган гуманитар саздарын Флоренцияга тургустунган, културдынк кесүү ажылдакчысы, Россиянын төөгүзүгө шыггарган кижин—Масенин Грегори Москванык болган орус улустун төөгүзүгө кайгамчыктыг рөзөлүн дугайын саятын түр мен» деп Ла Пира чугаалаан.

Чугааламчыктынк чөвүлдү Ла Пира дөрт улау күрүнелеринк чазактар баштыдарына байыр чедирген, дайын үезинде аажок каралаан бүгү хоорайларын катан турууларын дугайында күзөлдү илереткен.

Съезд болуучу ажылын үргүдүчүлөр турар.

</